

ปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ต่อการบริหารส่วนจังหวัด : กรณีศึกษาอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

Factors correlated with transferring subdistrict health promotion hospital officers to provincial administrative organization

: Case study Thamuang district Kanchanaburi Province

จารึก ๒ ไพศาล

Jaruek Phaisan

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอท่าม่วง

Jaruek6410@outlook.co.th

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ระดับความรู้ในการถ่ายโอน ระดับทัศนคติในการถ่ายโอน และระดับแรงจูงใจในการถ่ายโอนของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตอำเภอนาทม จังหวัดกาญจนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regressions) ประชากรในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในอำเภอนาทม จังหวัดกาญจนบุรี ขนาดตัวอย่าง จำนวน 82 คน เดือนตุลาคม ถึง พฤศจิกายน 2565

ผลการศึกษา พบว่าเจ้าหน้าที่มีเพศ ในการถ่ายโอนย้ายไม่แตกต่างกัน ผู้ที่มีอายุแตกต่างกัน โดยผู้ที่อายุ 51 ปีขึ้นไป (73.7%) มีการถ่ายโอนมากกว่ากลุ่มอื่น ระดับการศึกษา มีการตัดสินใจที่จะถ่ายโอนไม่แตกต่างกัน ตำแหน่ง ผอ.รพ.สต. (38.4%) และพยาบาล (51.8%) มีการถ่ายโอนมากกว่าตำแหน่งอื่น รายได้ มีการถ่ายโอนแตกต่างกัน ในกลุ่มผู้ที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาท ต่อเดือน (70.0%) สำหรับเงินเดือนเต็มขั้น ในกลุ่มที่มีเงินเดือนเต็มขั้น มีการถ่ายโอนมาก (63.7%) อายุราชการที่ปฏิบัติราชการที่ รพ.สต. ผู้ที่มีอายุราชการมากกว่า 30 ปีขึ้นไป (77.8%) มีการถ่ายโอนมาก

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการโอนย้ายเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) มี อยู่ 2 ปัจจัยได้แก่ 1. เงินเดือนเต็มขั้น โดยมีค่า $\beta = 3.843$ p -value 0.041 และอีกปัจจัยได้แก่ ระดับแรงจูงใจในการโอนย้าย โดยมีค่า $\beta = 6.199$ p -value 0.006 โดยที่ประเด็นที่สำคัญได้แก่ประเด็นการถ่ายโอนทำให้มีโอกาที่จะได้เงินเดือนที่สูงขึ้น และประเด็นถ่ายโอนทำให้หน่วยงานของท่านมีบุคลากรที่เพียงพอเป็นปัจจัยที่สำคัญ ในการโอนย้าย

ในการโอนย้ายเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ทุกกระทรวง ไปสู่ส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด
ควรมีการเตรียมความพร้อมทุกด้าน ทั้ง เรื่องความรู้ ทักษะ และ แรงจูงในการโอนย้าย มากกว่า
นี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้มีการตัดสินใจที่ดี และมีความพร้อมที่จะไปสังกัดหน่วยงานที่จะโอนย้าย
ซึ่งจะทำให้ประชาชนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย จะได้ไม่รับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตต่อไป

Abstract:

Objective of this research was finding characteristic factors, knowledge, attitude, and motivation which correlated transferring to Local administrator of subdistrict health promotion hospital officers in Thamuang district Kanchanaburi province. The analysis by descriptive in amount, percent mean and standard deviation. For objective analysis was Logistic regression of all factors by enter method. Population of this research was all 14 subdistrict health promotion hospital officers in Thamuang district Kanchanaburi province. And sample size was 82 persons. The survey was October to November 2022.

The result of this research was Gender not different, Education not different. Age in more than 51 years old (73.7%) was higher in transferring to Local administrator organization. The position of administrator of promotion hospital and nurse were higher in transferring. And same amount years of work at promotion hospital. Income factor in 50,000 bath/month (70%) and highest field salary (63.7%) want to local administrator organization.

For 2 significant factors (p-value < 0.05) were 1. The highest field salary (β = 3.843 p-value 0.041) and 2. Motivation (β = 6.199 p-value 0.006) because the chance of salary would upper higher. And amount of each promotion hospital officer would upper more.

The future of transferring each department or division or office in Thailand ought to having training, teaching tutoring and coaching every officers. In order to service local population in suitable, throughout and excellence.

หลักการและเหตุผล

จากประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้การดำเนินการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการทางด้านสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 12 (4) และ (15) และมาตรา 17 (29) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 คณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุม ครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2564 ได้มีมติเห็นชอบประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

กฎกระทรวงมหาดไทยซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและบำบัดรักษาโรคติดต่อ รวมทั้งแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(ฉบับที่ 2) ให้กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุข ถ่ายโอนสถานอนามัย โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลทั่วไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม และในระยะสุดท้ายให้ถ่ายโอนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

จังหวัดกาญจนบุรีมีรพ.สต.ทั้งสิ้น 143 แห่ง ได้มีการถ่ายโอนไปองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 97 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.83 สำหรับเขตอำเภอท่าม่วงมีการถ่ายโอนแล้ว 9 แห่ง จากทั้งสิ้น 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 64.28 ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ระดับความรู้ในการถ่ายโอน ระดับทัศนคติในการถ่ายโอน และระดับแรงจูงใจในการถ่ายโอน ที่เป็นปัจจัยทำให้เกิดการตัดสินใจถ่ายโอนหรือไม่ถ่ายโอน ในครั้งนี้ เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้เสนอเป็นแนวทางในการเตรียมบุคลากรในการถ่ายโอนในส่วนที่เหลืออย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ ทัศนคติ แรงจูงใจ ที่ส่งผลต่อการถ่ายโอน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสู่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตอำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดกาญจนบุรี
2. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ตั้งแต่เดือน ตุลาคม ถึงเดือน พฤศจิกายน 2565

วิธีการศึกษา

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ ทักษะคิด แรงจูงใจ ที่ส่งผลต่อการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้ประกอบการบริหารส่วนจังหวัดของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดกาญจนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (logistic regressions) ผู้วิจัยได้ออกแบบงานวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในอำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล นักวิชาการสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข เจ้าหน้าที่งานทันตสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่อื่นๆ มีจำนวนทั้งสิ้น 103 คน

กลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณหาขนาดตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรของยามานะ [1] ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2565 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2565 ระยะเวลาในการวิจัย ประมาณ 2 เดือน

เครื่องมือในงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การรวบรวมข้อมูลด้วยการสำรวจจากแบบสอบถาม (questionnaire) โดยแบ่งขั้นตอนของการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม โดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์เนื้อหาจากวรรณกรรม (content analysis) นำข้อมูลที่ได้สังเคราะห์ (synthesis) เป็นข้อคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา
2. เมื่อสร้างข้อคำถามเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น และได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในเขตอำเภออื่น จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าด้วยสูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson :KR-20) ได้ค่า KR20 เท่ากับ 0.857 ระดับทัศนคติและระดับแรงจูงใจ มีค่าความเชื่อมั่น Reliability โดยวิธี

ของCronbach' alpha coefficient ได้ค่า Cronbach' alpha coefficient เท่ากับ 0.971

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดทำร่างการวิจัย เพื่อขอรับการพิจารณาทางด้านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 19 อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยขออนุญาตสาธารณสุขอำเภอท่าม่วง เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งในอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี แจกแบบสอบถาม และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ขออนุญาตเก็บข้อมูล ให้เวลา กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดเวลาในการตอบ แบบสอบถาม กลับภายใน 1 สัปดาห์ เมื่อเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลได้ครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามกลับมา จัดกลุ่มข้อมูล ใส่รหัส และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ระดับความรู้ ระดับทัศนคติ และระดับแรงจูงใจ โดยใช้การแจกแจงความถี่ร้อยละ
2. วิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจถ่ายโอนของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล

ส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้การทดสอบสมมติฐาน ด้วยการทดสอบการถดถอยโลจิสติก (logistic regressions)

ข้อมูลตัวแปรอิสระ (independent variable) ประกอบด้วย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง รายได้ อายุราชการ และระยะเวลาที่ปฏิบัติราชการที่ รพ.สต.
2. ระดับความรู้ ระดับทัศนคติ ระดับแรงจูงใจ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ มากและน้อย

ข้อมูลตัวแปรตาม (dependent variable) คือ การถ่ายโอน คือ ปฏิบัติราชการสังกัดสาธารณสุข และปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มด้วยการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ขั้นตอนการเก็บข้อมูล โดยขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และกลุ่มตัวอย่างยินดีให้ข้อมูล หากกลุ่มตัวอย่างไม่สะดวกในการตอบ สามารถยุติความร่วมมือได้โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล และไม่มีผลกระทบใดๆเกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง หากมีข้อสงสัยสามารถขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้วิจัยได้ ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และนำมาใช้สำหรับรายงานผลการวิจัยเท่านั้น โดยผู้วิจัยใช้หลักการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างตามหลักจริยธรรมการวิจัย 3 ประการได้แก่ หลักความเคารพในบุคคล หลักผลประโยชน์ และหลักยุติธรรม

ทุกขั้นตอนของการวิจัย โดยจะมีการแจ้ง การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อน ทำการวิจัยและก่อนการเก็บข้อมูล และผู้วิจัย จะขออนุมัติการรับรองด้านจริยธรรมการวิจัย ในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรม การวิจัยในมนุษย์ ของโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 19 เลขที่ 5/2565 ลงวันที่ 30 กันยายน 2565

ผลการศึกษา

งานวิจัยนี้ศึกษาระดับความรู้ ทักษะ และระดับแรงจูงใจ ที่ส่งผลต่อการถ่ายโอน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ ทักษะ และแรงจูงใจ ที่ส่งผลต่อการ ถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัย นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 82 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75.6 ส่วนใหญ่ มีช่วงกลุ่มอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมา กลุ่มอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.2 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี ตำแหน่งเป็นพยาบาลวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาตำแหน่งผู้อำนวยการ รพ.สต. คิดเป็นร้อยละ 18.8 และนักวิชาการ สาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 14.6 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 91.4 ส่วนใหญ่มีระดับเงิน

เดือน 40,001-50,000 คิดเป็นร้อยละ 34.1 รอง ลงมา มีระดับเงินเดือน 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.4 ตามลำดับ เงินเดือนเต็ม ขัน คิดเป็นร้อยละ 72.0 ส่วนใหญ่ปฏิบัติ ราชการใน รพ.สต. 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมา 21-30 ปี 28.0 ตามลำดับ จำแนกเป็นผู้ปฏิบัติราชการสังกัดกระทรวง สาธารณสุข 43 ราย (ร้อยละ 52.4) ผู้ที่โอนย้าย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 39 ราย (ร้อยละ 47.56)

โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

เจ้าหน้าที่มีเพศ ในการถ่ายโอนย้ายไม่ ค่อยแตกต่างกัน ผู้ที่มีอายุแตกต่างกันโดยผู้ที่ อายุ 51 ปีขึ้นไป (73.7%) มีการถ่ายโอน มากกว่ากลุ่มอื่น ระดับการศึกษา มีการตัดสินใจที่จะถ่ายโอนไม่แตกต่างกัน ตำแหน่ง ผอ.รพ.สต. (38.4%) และพยาบาล (51.8%) มี การถ่ายโอนมากกว่าตำแหน่งอื่น รายได้ มี การถ่ายโอนแตกต่างกัน ในกลุ่มผู้ที่มิรายได้ มากกว่า 50000 บาทต่อเดือน (70.0%) สำหรับ เงินเดือนเต็มขั้น ในกลุ่มที่มีเงินเดือนเต็มขั้น มีการถ่ายโอน (63.7%) อายุราชการที่ปฏิบัติ ราชการที่ รพ.สต. ผู้ที่มีอายุราชการมากกว่า 30 ปีขึ้นไป (77.8%) มีการถ่ายโอน มากกว่า [2,3,4] ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนเจ้าหน้าที่โอนย้ายองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ปฏิบัติราชการ	ปฏิบัติราชการ		
	สาธารณสุข	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	รวม
เพศ			
ชาย	12 (60.0%)	8 (40.0%)	20
หญิง	31 (50.0%)	31 (50.0%)	62
อายุ			
21-30	3 (60.0%)	2 (40.0%)	5
31-40	6 (50.0%)	6 (50.0%)	12
41-50	29 (63.0%)	17 (37.0%)	46
51-60	5 (26.3%)	14 (73.7%)	19
การศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5 (71.4%)	2 (28.6%)	7
ปริญญาตรีขึ้นไป	38 (53.5%)	37 (46.5%)	71
ตำแหน่ง			
ผอ.	5 (38.4%)	8 (61.6%)	13
นวก.	6(50.0%)	6 (50.0)	12
พยาบาล	14(48.2%)	15(51.8%)	29
จพ.ทันตฯ	8 (72.7%)	3 (27.3%)	11
รายได้			
น้อยกว่า 20,000	6(54.5%)	5(45.5%)	11
20,001-30,000	7(53.8%)	6(46.2%)	13
30,001-40,000	11(55.09%)	9(45.0%)	20
40,001-50,000	16 (57.1%)	12(42.9%)	28
มากกว่า 50,000	3(30.0%)	7 (70.0%)	10
เงินเดือน			
เต็มขั้น	8 (36.3%)	14 (63.7%)	22
ไม่เต็มขั้น	35 (58.8%)	25 (41.2%)	60
ปฏิบัติราชการที่ รพ.สต.			
น้อยกว่า 10	17 (53.1%)	15 (46.9%)	32
11-20	10 (55.5%)	8 (44.5%)	18
31-30	14 (60.8%)	9 (39.2%)	23
30 ปีขึ้นไป	2 (22.2%)	7 (77.8%)	9

2. ศึกษาระดับความรู้ ทักษะ ทักษะใจ ต่อการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

ระดับความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ และการถ่ายโอน ในกลุ่มผู้ถ่ายโอน องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นกลุ่มที่มีระดับทัศนคติที่มาก (55.3%) ระดับทัศนคติ

ต่อการกระจายอำนาจและการถ่ายโอน ในกลุ่มผู้ถ่ายโอนองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นกลุ่มที่มีระดับทัศนคติที่มาก (55.0%) และระดับแรงจูงใจต่อการกระจายอำนาจ และการถ่ายโอน ในกลุ่มผู้ถ่ายโอน องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นกลุ่มที่มีระดับทัศนคติที่มาก (75.6%)[5,6,7,8] ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนเจ้าหน้าที่โอนย้ายองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำแนกตามระดับความรู้ ทัศนคติ แรงจูงใจ ต่อการกระจายอำนาจและการถ่ายโอน

ปฏิบัติราชการ	ปฏิบัติราชการ		
	สาธารณสุข	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	รวม
ระดับความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ และการถ่ายโอน			
น้อย	26 (59.1%)	18 (40.9%)	44
มาก	17 (44.7%)	21 (55.3%)	38
ระดับทัศนคติต่อการกระจายอำนาจและการถ่ายโอน			
น้อย	25 (66.7%)	17 (33.3%)	42
มาก	18 (45.0%)	22 (55.0%)	40
ระดับแรงจูงใจต่อการกระจายอำนาจและการถ่ายโอน			
น้อย	28 (59.0%)	12 (40.9%)	40
มาก	15 (24.4%)	27 (75.6%)	42

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ ทักษะ ทักษะใจ ที่ส่งผลต่อการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (logistic regressions)

พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการโอนย้ายเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) มีอยู่ 2 ปัจจัยได้แก่ 1. เงินเดือนเพิ่มขึ้น โดยมีค่า $\beta = 3.843$ p-value 0.041 และอีกปัจจัยได้แก่ ระดับแรงจูงใจในการโอนย้าย โดยมีค่า $\beta = 6.199$ p-value 0.006

โดยที่ประเด็นที่สำคัญได้แก่ประเด็นการถ่ายโอนทำให้มีโอกาที่จะได้เงินเดือนที่สูงขึ้น และ ประเด็นถ่ายโอนทำให้หน่วยงานของ

ท่านมีบุคลากรที่เพียงพอ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการโอนย้าย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสู่องค์กรบริหารส่วนตำบล ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regressions)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการถ่ายโอน	β	p-value
เพศ	0.307	0.161
อายุ	0.725	0.242
การศึกษา	0.930	0.301
ตำแหน่ง	4.751	0.091
รายได้	0.759	0.054
เงินเดือนเต็มขั้น	3.843	0.041*
อายุราชการที่ รพ.สต.	0.508	0.061
ระดับความรู้ในการถ่ายโอน	10.561	0.051
ระดับทัศนคติในการถ่ายโอน	3.832	0.069
ระดับแรงจูงใจในการถ่ายโอน	6.199	0.006*
ค่าคงที่	10.368	0.300

* significance p-value < 0.05

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่อายุ 50 ปีขึ้นไป ผู้อำนวยการและพยาบาล ผู้ที่มีเงินเดือนสูง ผู้ที่มีเงินเดือนเต็มขั้น ผู้ที่ปฏิบัติงานที่ รพ.สต. เป็นเวลานาน มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจถ่ายโอนมากกว่ากลุ่มอื่น เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้มาถึงจุดที่รับราชการมานานมองไม่เห็นความก้าวหน้า ในระบบราชการปัจจุบัน ซึ่งการบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นทางเลือกที่น่าจะเหมาะสมกว่า สำหรับกลุ่มที่มีเงินเดือนที่เต็มขั้นหรือจะเต็มขั้นในอนาคตอันใกล้

มองเห็นโอกาสที่จะสามารถมีความก้าวหน้าในหน้าที่ได้อีกก่อนเกษียณอายุราชการ ซึ่งในเรื่องของเงินเดือนเต็มขั้นเป็นหนึ่งในสองปัจจัยที่สำคัญและมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่เป็นสาเหตุหลักในการโอนย้ายไปสู่องค์กรบริหารส่วนจังหวัด

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการโอนย้ายเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ไปสู่องค์กรบริหารส่วนจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) มี อยู่ 2 ปัจจัย

ได้แก่ 1. เงินเดือนเต็มขั้น โดยมีค่า $\beta = 3.843$ p-value 0.041 และอีกปัจจัยได้แก่ ระดับแรงจูงใจในการโอนย้าย โดยมีค่า $\beta = 6.199$ p-value 0.006 โดยที่ประเด็นที่สำคัญได้แก่ ประเด็นการถ่ายโอนทำให้มีโอกาสที่จะได้เงินเดือนที่สูงขึ้น และ ประเด็นถ่ายโอนทำให้หน่วยงานของท่านมีบุคลากรที่เพียงพอ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการโอนย้าย

ระดับความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนของเจ้าหน้าที่ระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ต่อการกระจายอำนาจและการถ่ายโอน และระดับแรงจูงใจของเจ้าหน้าที่ต่อการกระจายอำนาจและการถ่ายโอน ของทั้ง 2 กลุ่มได้แก่กลุ่มที่ยังไม่ได้โอนย้ายและกลุ่มที่โอนย้ายไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วนั้น กลุ่มที่โอนย้ายมีระดับที่มากกว่าทั้ง 3 ด้านแต่ จำนวนที่ไม่สูงกว่ากันมากนักสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ในเรื่องการโอนย้ายไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นเป็นเรื่องใหม่และยังไม่มีหน่วยงานใดหรือจังหวัดใดได้มีการโอนย้ายมาก่อนจึงทำให้เป็นการยากที่จะเข้าใจ และในระดับหน่วยงานใหญ่ระดับกระทรวงก็ยังไม่มีการชี้แจงอย่างชัดเจนขาดรายละเอียดอย่างมาก ที่ทราบกันก็เป็นลักษณะการบอกกล่าวต่อๆ กันมา โดยผู้ที่รับผิดชอบโดยตรงไม่ได้ออกมาชี้แจงโดยตรงกับเจ้าหน้าที่ จึงทำให้เจ้าหน้าที่รพ.สต. ทุกกลุ่มไม่ว่าจะโอนย้ายไปแล้วหรือยังไม่โอนย้ายจึงขาดทั้งความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ และ จูงใจในการถ่ายโอนไปขึ้นอยู่กับท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ ปัจจัยในส่วนในระดับแรงจูงใจในการถ่ายโอนไปสู่องค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดก็ยังเป็นหนึ่งในสองของปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนย้ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ปัจจัยย่อยที่มีผลได้แก่ประเด็นการถ่ายโอนทำให้มีโอกาสที่จะได้เงินเดือนที่สูงขึ้น และ ประเด็นถ่ายโอนทำให้หน่วยงานของท่านมีบุคลากรที่เพียงพอ เป็นปัจจัยที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะเป็นปัจจัยที่ใหญ่และเห็นชัดในระบบราชการปัจจุบันในเรื่องเงินเดือนของข้าราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และเป็นปัญหาในเรื่องการขาดแคลนบุคลากรอย่างมากในหน่วยงานระดับตำบล

ข้อเสนอแนะ

ในการโอนย้ายเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ทุกกระทรวง ไปสู่ส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรมีการเตรียมความพร้อมทุกด้าน ทั้ง เรื่องความรู้ ทัศนคติ และ แรงจูงใจในการโอนย้าย มากกว่านี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้มีการตัดสินใจที่ดี และมีความพร้อมที่จะไปสังกัดหน่วยงานที่จะโอนย้ายได้มากกว่านี้ ซึ่งจะทำให้ประชาชนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจะได้ไม่รับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณนายณรงค์ น้อยจินสาธารณสุขอำเภอท่าม่วง ที่สนับสนุนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ ภก.ชัยยุทธ เจริญานวัตร ที่ให้ความรู้และเป็นที่ปรึกษาในงานวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอท่าม่วงทุกท่านที่เป็นกำลังสนับสนุนในการปฏิบัติงาน

เอกสารอ้างอิง

1. Taro Yamane(1973).Statistics: An Introductory Analysis.3rdEd.New York.Harper and Row Publications.
2. พืรวรรณ ชีวียะ (2552) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ที่มีต่อการถ่ายโอนสถานีอนามัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปรญญาสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา คณะสาธาณสุขศาสตร ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. (พิมพ์ครั้งที่ 6).กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
3. อุทิศ ดวงผาสุก (2554) ความพร้อมของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในการถ่ายโอนสถานีอนามัยสู่องค์กรบริหารส่วนตำบลจังหวัดสมุทรสงคราม รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท
4. ตฤยวดี หล่อตระกูล (2563) ได้ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ในการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วารสารวิชาการอยุธยาศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563
5. กาญจนา ตรีรัตน์ (2549). ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี งานนิพนธ์การจัดการการมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัย บูรพา.
6. จิระศักดิ์ สุขแก้ว. (2547). ความพร้อมขององค์กรบริหารส่วนตำบลในการรับถ่ายโอนอำนาจสู่ท้องถิ่น: ศึกษากรณีองค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
7. พงษ์ศักดิ์ งามแปง (2552) การถ่ายโอนสถานีอนามัยสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ ปรญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะรัฐศาสตร สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง
8. สมยศ แสงมะโน (2556) ศึกษาปัญหาการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลจากกระทรวงสาธาณสุขไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ ปรญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คณะรัฐศาสตร สาขานโยบาย สาธาณะสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (ม.ป.ป.) คู่มือแนวทางการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษานวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลใหแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด สืบค้น 1 มีนาคม 2565 , จาก <https://odloc.go.th>